

გ ა ზ ე ი თ ი ღ ი რ ს

თვე	ნაწ.	კ.	თვე	ნაწ.	კ.
12	10	6	6	5	50
11	9	50	5	4	75
10	8	75	4	3	50
9	8	5	3	2	75
8	7	25	2	1	50
7	6	50	1	0	50

ივერიის

გაზეთის დასავევიად და ყველა განცხადება-
დასავევიად უნდა მიმართოს: თეიმურაზ
ციციანი, გუგუისი, ავგულის ქუჩაზე, ვარანციოს
ქუჩის პირდაპირ, თბ. გრუნისკის სახ-
ლში, მე-10 ნომერში, სადაც ყველა საზოგადო-
ებრივ განცხადებას, სადაც დასავევიად გან-
ცხადების, სახსრის ქუჩაზე.
დასი განცხადების: ჩვეულებრივ სტრუ-
ქონი რვა კაპიტი.

1877-1892 საზოგადოებრივი და სალიტერატურული გაზეთი 1877-1892

წიგნების გამოცემა ქართულითა დასავევიად

ქართველთა ამხანაგობის გამოცემა
მით აცხადებს, რომ თ. ავაკი წერე-
თელმა ნოტარიუსთან დაშორებულ
ხელწერილით 16 ოქტომბერს 1892
წ. ამხანაგობას გადმოსცა თავის ნა-
წერების სრულად გამოცემის უფლება.
დღის შემდეგ, თანხმად ცენზ. წესდ.
დამ. მე-10 და 14 მუხ. და სამოქ.
კანონთა კრებულის მე-X ტ. I ნაწ.
მე-120 მუხ. 2 შენიშენის აღმკრძალ-
ვითი ყველის დაბეჭდვა. თ. ავაკი წერე-
თელის ნაწერების ცალკე წიგნად
ანუ კრებულში. წინააღმდეგ შემ-
თხვევაში გამოცემული გადამხდობა
თანხმად მე-22 მუხლის ც. წ. დ.
-სა, ზარალი გამოცემის კვალი
და ჩამოერთმევათ დაბეჭდილი მ-
შემოღობები ამხანაგობის სასარგე-
ბლოდ. (3-1)

ქუთაისში
(იანიაჯან ქაქუაძე, საკუთარი სასლში)
ამ ოქტომბრის 20 რიცხვიდან და-
არსდება
მისამართებული სასწავლებელი და
საქმიანობა
ს. ო. ოკუბელიანი.
(5-4)

დოკტორი ს. წაყაძე
იღებს ავადმყოფებს ნაშუადღევს
3 საათიდან 6 საათამდე (ელისაბე-
დის ქუჩა, კობიევის სახლი, № 116).
(30-3)

უკლები

სოფლიანის თავ-გადასახალი

გაზეთებშიც იყო გამოცხადებულ-
ო, რომ მე ხოლერა დამბეჭდა. წარსულთა ერთი მავალითაც მო-
გვიხარბოვნ, რომ პირველ წელს არა-
სოდეს არ გათავებულა ხოლერა,
არამედ მეორე წელს და ზოგჯერ მე-
სამესამე უჩენია თავი. ამიტომ იქნე-
ბა მომეტებული არ იყოს ჩვენის მკი-
თხელებსათვის, რომ მე დღეს ვან-
ვიძინებ ვეუბო ჩემი თვ-გადასახალი
ი, ამბავი ჩემის ხოლერით ავად-
მყოფობისა. ამასთანავე რაღანაც
დამბეჭდათ დღემდე ვერ გამოვიდა,
სიადგან და ან როგორ შემებდა ხო-
ლერა, ამიტომ მოვეყვები დაწერილ-
ებით თავიდან. ბოლომდე, როგორ
გვაჯობდნო დრო მას აქეთ, რაც პირ-
ველად ხმა დასვდა, რომ ჩვენი ქვე-
ყნა ვერ ასცდება ხოლერასა, იმ
დრომდე, სანამ ვიხდით ამ სენსა.
ვისაც კი კალმის ერთი მოსმა შე-
ველოა, ყველანი ამ ზაფხულს იმის
შეტს არას აკეთებდნენ, რომ ეტავე-
ბინათ ჩვენი გლეხობა ქართლისა და
რუსულს გაზეთებში, მათი უმეტეს-
ბა, გაუგებრობა და სხვანი. მე ესა-

ტფილისი, 20 ოქტომბერი

ინგლისში წრეულ წარმოებაზე
ერთობა იღობ და ხეგრავან ათხედ
სამი მუხა რჩებოდა უსაქმოდ. სა-
ჭიროა ადარა ხარ, შენთვის სამუ-
შაო ადარა გვაქვსო. მუხა საქმის
დროს იმდენს იღებს, რომ დღე-
ნი დადეს ირჩენს და თავისი
ცოლ-შვილს ინახავს. არც მაქა-
ნობი, არც სიმძლით გვდება; ამა-
ზედ მეტს, იცის, რომ ჯერ-ჯერო-
ბით ვერ ვდირსება და ინგლისე-
ლი მიუშავს, მანამ დაითხოვენ...
ფრანგთა იომენს, იომენს და ბო-
ლონი-ან მუტი მომეცი, ან ადარ
ვიშავებო! შესახის ქარხნის პა-
ტრონს. ამ გვარად, დათხოვნილი
ინგლისელი მუხა სულ უწუგუიად
რჩება უღელსა-პურად და უბი-
ნაოდ თავის ცოლ-შვილით. წრე-
ულს დამეუფლათ რიცხვმა ისე იმა-
ტა, რომ დონდონის მუხათა კრე-
ბამ ერთხმად გადასწყვიტა: სთხო-
ვას მძირთებ უბანს, ქალაქების გამ-
გიახვას და შეკარხვებს, შეამცო-
რონ, რამდენადაც შეიძლება, სა-
მუშაო დედა, რომ ამით ხადნი
მეტე დასჭირდეთ და დამეუფლათ
მცირე ნაწილს მინც ეშველოს
რამე, ამასთან დონდონის საქ-
ლაქო რჩევას მიჰმართეს თხოვ-
ნით, საზოგადოებისთვის სასარგე-
ბლო შენობა არ დაიწყეთ, რომ
მუხა მუხა საქმე და დღემა-პუ-
რი გაუჩინათო.

საფრანგებში ხომ წელიწადი
არ გაივლის, რომ ხან აქ და ხან
იქ მუხებმა ხელი არ აიღონ საქმე-
ზედ, რადგან პატრონი მათ მო-

ხურბო ქალაქის თეთ-მმართველობა-
ში, რომელმაც თავს იღო პატრო-
ნობა აველი ქალაქის მცხოვრებთა-
თვის, აველინა მათთვის ხოლერა და
შემწობა მიეცა იმ უბედურათთვის,
ვისაც კი ჭირი კიბის ვაკრავდა.
სხვა რომ არა ყოფილიყო, პარ-
ტი ჩემი სამსახური წყნარად ვი-
სა მდებდა შემტებისამებრ თვალ-
ყური მდებდებინა არა მარტო თვით
ხოლერის ამბებისათვის ქალაქში, არა-
მედ შემეგრო კიდევ მისი საზოგა-
დო თვისება, მისი ბუნება, ძალი და
ლონე, მისი სუსტი მხარე და
სხვა ამისთანები. არ ვაკლებდო-
ბად არც ერთს კრებს, სადაც კი
ამ საგანზედ მსჯელობა ჰქონდათ
ეჭიმებს, ნასწავლს და გამოცდილს
კაცებს. გაზეთებულნი არ იქნე-
ბა ესთქება, რომ ამ დამრჩენია წა-
უკთხავნი ითიქმის არც ერთი სა-
ყურადღებო წერილი შესახებ ამ სა-
შენლის სენსა, დაწერილი რუ-
ხლის ენაზედ დიდროს გაზეთებში და
ცალკე წიგნებად. კვებით შემქონიან
ესთქება, რომ ბნ ტრიკოვის გაუთა-
ვებელი წერილებიც კი გავითავე და
ბოლომდის წავიკითხე. ეს წერილები
იბეჭდებოდა გაზეთ „Кавказ“-ში,
ფრიალ სანტერესოც იყო, მაგრამ
სიმრავლის გამო, სამუშაოდ,

თხადნილებას უწეს არ ათხოვებს
და არ აგზაუკიდებს, და რაც ხა-
ნი გავდის, იმდენად მეტია მათ მი-
მართა საზოგადოების მიერ თან-
გაქმობა და დასმარება. უკანასკნე-
ლად კრებომა შესწყვიტეს მუხათა
და ეტეობა იქამდის საფუძვლიან-
ნი იყო მითი თხოვნი, რომ პარი-
ყის საქალაქო გამგებამ ხელი
გაუწყო და დამარების და ითხისი
თუხანი შეაწია, ურჩავლესობა პა-
ლატაში ამ საქმის გამოკვეთვას
თხოვნილობად და თვით მინისტრმა
იგისრა პატრონის და მუხების მო-
რჩევა. მოარჩევს კიდევ, იქნე-
ბა კიდევ სხივად დასომხების
სხვა-და-სხვა მინისტრმა დამეუფლი
მუხა ხადნი, მაგრამ ამ სენს და-
შობამდებით ვერავინ აიკვირებს თა-
ვიდგან. უველამ იცის, უველა
ჰკრძობას, რომ აწინადღე ვერო-
ბის დიდ ერთა კეთილდღეობას
თუ დადარდვებს რამე, მხოლოდ ეს
სენი დადარდვებს, რომელიც ისე
დასწრევი ამ ერთს სხეულს, თით-
ქო ავი იარა იუოსო, და თანდათან
ჭიასავით დრდნის სახელმწიფოს
აგებულებას და ხელს უშლის იმის
წარმატებას.

ბაღდათის ნახვარ კუნძულ-
ად მცხოვრებ პატრონი ერთ ჯერ
ამ ჭიანის არა სჭირთ-რა, მაგრამ,
საუბედროდ, სხვა, არა ამაზედ
ნახვარ, გარემობა არის იქცე-
რომელმაც ღამის მუხად მუხის
ერთმანეთის მოწათსავე ერთი: ამა-
თი დამეუფელი ერთმანეთში უთა-
ნმობა და მოურჩეობა არის.
სურბის ბოღვარის ვერ მოარჩე-
ბიაო. რადაცა რვა მილიონ მანე-

ბევრმა ვერ ვატანა ბოლომდე.
მერე ხომ თვით მეც გამოცადე ხო-
ლერა...

ჰო-და, გლეხების უმეტესობა ხომ
პოლენდენ ანანის მცოდნე მწე-
რალინი, მაგრამ სიმართლე უნდა
მოგახსენიოთ, რომ ამ უტყუარ ქი-
რის შესახებ თვით მეცნიერნიც და
მათი მეცნიერნიც ნამეტანად შორს
არ გასცილებიან ტყუილ - უბრა-
ლოდ გამობრძო ცუდობას. ხოლ-
რამ იმსხვერპლს თვით მოიგე-
რითი ექიმიც, რომელიც მას ვაგე-
კლავენ. ზოგი ისეთი ჯან-მართული
და ლონიერი კაცი ვიბატუნა ამ
სენსა, რომ იკამებს გადახდა ერ-
თის შეტვით. ბევრი სუსტი, მი-
ვანებული და შიშისან ზარ-დაცე-
მული კაცი-კი სრულეთი გაუსლტა
ხელიდან მძლავრ მტერსა.

*
მინც ბოლომდე ტრუ-მეცნიერნი
მიმომდნენ, რომ ხოლერის ერთი
შემტრედი მოველებთ ბოლოსაო,
ჩვენ იმისი ავან-ჩავანი ხუთის თითი-
ვითი ვიკითხა. ნამდვილი მეცნიერი-
კი არა მხოლოდენ და ეტეობა გულ-მა-
რთლად აღიარებენ, რომ ამ საშენის
სენის იქიან ზღმეწივნით მხოლოდ
ზოგიერთი თვისება, შესწავლული
აქეთ ის ნიადაგი, რომელიც ხელს

თის გამო რეზინისა და საბერძნეთს
შორის მეწვეტილია სადმილო-
ბატიო მისვლა-მისვლა და აქედ-
გან ხომ ერთი ნაბიჯიც ადარ არის,
რომ ერთმანეთს იმი აუტეტობა და
ისისხლი ჰვდარონ. კიდევ ვარგი,
რომ რუსეთი ჩაერთა და იტალია,
იქნება მოვარეგოთ როგორცა. ამ
უთანხმობის ბრალია, რომ ბაღდა-
თის ნახვარ-კუნძულზედ რამ-
დენიმე ერთი ბებრუკუნს ავსტრიამ
დაიმიონა და ძალი ადარ მოსდევს
შირი დაადოს, თორემ აქამდის კი-
დეც შთანქავდა. თავისას, რაც შეუ-
ძლიან, მიზნც სცდილობს, და ისე
ექვედა ამ ერთ, როგორც უპატრო-
ნი ეგველსისა. შევიწროებული
ბოხნიელი გლეხ-კაცები ავსტრიის
იმპერატორს ესტენენ საჩიველ-
დად და, შინ რომ დაბრუნდნენ,
ავსტრიელმა მოხელეებმა ცხივში
უკრეს მათ თავი. დედევაციის
კრებაზედ სპინჩიმ დაწვრთვე-
ბით ასწერა, რა უკიდრეს მდგო-
მარობაშია ჩავარდნილი ავსტრიის
სავაგ ბოსნია და ჰერცეგოვინის, ჭე-
ასე დამათავრა თავისი სიტყვა: მე-
XIX საუკუნეში ბოსნიის და ჰერ-
ცეგოვინის ხორვატის ეკუთვნოდა;
ეს ერთი ავსტრიის თავის დედაში
ვერ მოურჩეობას, რადგან ისი-
ნი თვიანთ მოამე დადგმატებს
შეუერთდებიან და ცალკე სახელ-
მწიფოს დააარსებნო.

Z.

უწყობს ბაცილებს გამრავლებას, და
მიუგენიათ იმ წამლებისათვის, რომე-
ლიც მათ ჰმოცავს სტამბის ვარე-
შე. მიზნო-კი ხოლერის დრო-გამო-
შვებით მოგზაურობის ჯერ არიენ
იცის. დღემდე ვერ ვაგვიათ, რას
უნდა მიუწეროს, მაგალითად, ის ვა-
რუნდა, რომ ინტორელი ყოველ
დროს ვანუწვეტლად არის ხოლერ-
ა, მისელ-მოსვლა ამ მხარეში ყო-
ველთვის ერთ გვარი აქვს დანარჩენი
ქვეყნიერობას, მაგრამ ხოლერა-კი
მხოლოდ თხუთმეტ-ოც წელიწად-
ში ერთხელ იღვამს ფესსა და ინ-
ფლიმდენ მიტევა სხვა ქვეყნებს.
რაკი კემმარტივი მეცნიერი სა-
ქვეყნოდ აღიარებდნენ, რომ მათ მე-
ფრია ვაგებებო-რა ხოლერისა, რა-
საკირველია, მე დიდ ფას ვერ და-
ვებდით იმ ექიმებს, რომელიც თავ-
თვიანთ წამლებს მისწრებდ ასახე-
ლდებიან და გვარწმუნდებენ, რომ
ამ წამლის მიღება და ხოლერის
მოარჩენა ერთი იქნებოა. მე დავერ-
რებდი პირველია აზრს, რომ ხოლ-
ერის დროს კაცი უნდა ერთობ
უსუფთობას, დაიკავს სასტიკი ზო-
მიერება ჰამა-სამაში, ერთობ სხეუ-
ლის ნამეტან დალოლობას და ყო-
ველ შემთხვევისათვის მიჰმართოს
სპირის დუზინეტკიას. მთელი ზაფხუ-

ოპიოიდული ცნობანი ხოლერის შესახებ

მიზელის სამკურნალოში 17 ოქ-
ტომბერს მიიყვანს იაკობ ბუში,
რომელსაც მანამდე სახლი სწამლო-
ბდნენ. 18 და 19 ოქტომბერს სამ-
კურნალოში ხოლერისათვის ავადმყოფი
აღარ მიიყვანიათ. 20 ოქტომბერს
სამკურნალოში მარტო ერთი ხოლ-
ერიანი ავადმყოფი იყო.

ახალი ამბავი

* ტფილისში პეტერბურგიდან
ხმად ამბავი მოვიდა, რომ გარდა-
ცხადებულ ს. პეტერბურგისა, ნოვ-
გოროდისა და ფინლიანდის მიტრო-
პოლიტის, უწმიდესის სინოდის პირ-
ველ - მოსოლის წვერის ისილორეს
მოადგენელ დანიშნულ იქნაო საქა-
რთველის ექსარხოსი, ქართლისა და
კახეთის მიავარ-ებისკაზმის, მისი პა-
ლოდ ყოვლად უსამღებლოესობა მა-
ლადი, ხოლო კავკასიაში-კი სა-
ქართველოს ექსარხოსად დანიშნე-
ლია მისი მაღალ ყოვლად უსამღებ-
ლოესობა მიავარ -ებისკაზმის თე-
ოლოსისა ვლადიმირი.

* რადგან კონიერი რიცხვი
ხმოსანათ არ მოვიდა 19 ივლისს,
ამის გამო სამკურნალო კრება გადადებულ
იქნა შემდგომ ორშაბათისათვის.

* ამ ზაფხულს გარდაიცვალა ტფი-
ლისის საბჭოს საქმის წარმოებელი
ალექსანდრე სიმონის ძე ტრეტაკოვი,
რომელიც ამ თანამდებობას ასრუ-

ლი დავრი ტფილისში და ასეც ვი-
ქტეოდი. თითქმის ჩემს დღეში არ
გავფართოვებდნო ჩემს ჯანსა, მაგრამ
წელს-კი, ხოლერის გამო, მივეციე
ყურადღება ამ მხარეს ჩემის ყოველ-
სუფრებისას. წარმოადგინეთ, ასეთ-
მა პატრონობამ ჩემის თავისმ ერთი-
ოზად ვამაჯანმრთელა. ისე ლონი-
ერად ჯერ არ ვყოფილვარ, რაც-
თავი შემისწავლია, როგორც ამ ზა-
ფხულს ვიყავ. სახლობაც კარგად
მყავდა, ასე რომ ნამეტანი საზრუნ-
ველი არა მდებარა თვალ-წინ.

ზაფხულმა გაიარა, ხოლერა მის-
წყდა ტფილისში. გაქცეული ხალხი
თანდათან მიიკრივეს ქალაქში, რად-
გან ხოლერა გამაჯანმრთელდა, და
ტფილისიდან გაქცეულნი, რო-
გორც შემეგროდა მათს სიმამცეს,
გამოიქცნენ ახლა სოფლებიდან ქა-
ლაქისკენ.

**
ავგუსტოს მიწურულეში ავად გა-
მისდა შვილი ცუბ-ცხლებითი. ორი
უქმე დღე ზღვი-ზედ მოჰყვა. ვთქვი,
პირის გამოცვლა არგებს-შემაქი, რა-
წყვილ სტუმრად ერთს ჩემ ძვირ-
ფასს ნაცნობთან სოვლად. ვხაზი
მდინარე გვეყონდა გასავლელი. მდი-
ნარეში ჩემს შვილს წყალმა ცოტა-
თი შემოჰკრა ფეხებზედ, მაგრამ ეს

ლებდა 17 წელიწადს განუწყვეტლოვ და სინდისიერად. განსვენებულს დარჩა ქერივი მეუღლე და მცირე წლოვანი შვილები სრულიად უზრუნველად და უშეშვლად. ქალაქის გამგეობამ შეადგინა მოხსენება, უნდა წარუდგინოს საბჭოს და სახოვოს, რომ დახმარება აღმოაჩინონ სახლობს განსვენებულს ტრეტაკოვისას ჯოღოლოდ მისის პატიმარის სამსახურისა. ეს მოხსენება განიხილა საფინანსო კომისიამ და გადაწყვიტა: მიეცეს ტრეტაკოვის სახლობს 880 მანეთი, 280 მანეთი თეთი ქერივს, ხოლო 600 მანეთი შეტანილი იქნეს ბანკში ობობობა სახელობაზედაო. ეჭვი არ უნდა ვიქნათ, რომ ქალაქის საბჭო შეიწყნარებს გამგეობის მოხსენებას საფინანსო კომისიის აზრითურთ.

* * * გუშინ 20 ოქტომბერს, შუადღისას, კინაღამ ერთი უბედურება არ მოხდა კუკის ხიდს ახლოს. მეგობრობის ცხენი დაფრთხა და მოიკარვა პოვოსა. შეიქმნა ერთმანეთის ბოკოკა ხიდზედ დაიშრია; ნამტკრევეები ძეგლს ახლოს, საცა სასტუმრო „როსია“ არის, დაეჯახა ფეხონს, რომელშიაც ქალიები და ყმაფულები ისხდნენ, და გადაბარუნა. კარგია იდევი, რომ აქ ცხენი დაიჭირეს და არავის არა დაშავებია-რა.

* * * როგორც მკურნალ ტრეტაკოვის მოხსენებებიდანა სჩანს, 19 ოქტომბერის ტფილისში ერთი კაცი ხარის ყვაფილით გამხდარა ავად. ეს კაცი ახლად ჩამოსულა ქალაქში, გვარად გუზირიანი, 56 წლისა.

* * * ბუზიანის ემირს ტფილისში მოკლეს ნოემბრის ოცს რიცხვებში. ემირი თავისი დიდის ამალით ჩვენს ქალაქში არ ჩამოხდებოდა. რკინის გზის საფარგელო მატარებლით ბათუმში წავა და იქიდან სევასტოპოლზედ პეტრებურჯს გაემგზავრება.

* * * ორშაბათს, ამ თვისის 19, გიარკის ტფილისზედ რკინის გზის მა-

ტარებლით ინგლისელმა ტურისტებმა, რომელნიც, ბაკო-ენზელზედ აღმოსავლეთ სპარსეთის პროვინციების დასაფარებლად მიიდან.

* * * თავიზიდგან გუშინ დღეებში მოვიდა ტფილისში, რომ აღბრუნებულანს პროვინციის ქალაქებსა და სოფლებში ხოლგრა მოსპოო. ავტორი დღეა, რაც თავიზიში ხოლგრა ითვალა არაინ არ გამხდარა. ხოლგრის მოსპობას სიცივეებმა ხელი შეუწყოო.

* * * ზემო-აჭყაა, 17 ოქტომბერს. რკინის გზის მახლობლად შემდეგი უბედურება დატრიალდა: აქა სდგას ერთი სახმებდრო სამსახურის კაცი ს. სახლის ეზოში ბოკა თურმე იდევი თავ-ახლიდ და წყალით საყვ. თამაშობის დროს ამ ბოკაში ჩავარდა ყარამალა ამ კაცის პატარა სამის წლის ქალი და დარჩოო. პირველად ეგონათ, ქალი დაიკარგაო. დაუწყეს ძებნა და კარგა ხანს შემდეგ ბოკაში-კი იპოვნეს. საზინელი სახანავო იყო საბარლო დასაჩუქრად და დღემ-მამის საცოდიაოა ხომ ქვასაც-კი აატრებდა.

* * * სოფ. ნაგარქოხდა (რაქა). ამ დღეებში ნაშუადღევს ორ საათზედ ცეცხლი გაუჩნდა გიორგობიანის სახლს და ერთის საათის განმავლობაში სულ ერთიანად გაიღებოდა. სახლიან ერთად დაიწვა ორის წლის ნაჭირანბუღევი. ზარალი ორი ათას მანეთთანდო.

* * * ქარაღა (გორის მახრა). ჩვენს სოფელში ამ თვისის 16-ს, ღამე, სამი ქურდობა ჩაიდინეს: ქერეპაშვილის დუქანში ფანჯრიდან გადაძვრდითი-ყო ქურდი, დაზღმი ექვსი აბაზისა და ერთი ვერცხლის საათის მეტი გერა ეზოვარა, ის აეღო და უკანვე ისე ჩუმად გადმოძვრდითი, რომ თუმცა სამ კაცს ეჩინა ამ დუქანში, ვერც ერთს ვერა გაეგო-რა. შემდეგში ამაღლიანს საყვამოსთან მისული-

ზედ მოვიდნენ დოღინი მთელი ოთხი საათი. საძაგელი ღამე იყო—ქარაღი და ცივი. სადღურზედაც ხომ არავითარი მოწყობილობაა მზავითათვის. ავადდუყოფი უფრო კუდალ შეიქმნა. როგორც იყო, მოვაწვიე ტფილისს, მივმართე ექიმებს. აღმოჩნდა, რომ ჩვენს შვილს ჰქონია დიზენტერია, იყნას რომ ეძახიან ჩვენში. ნაწლავების წვა უძლიერდებოდა დღითი დღე, რის გამოც მთელი ათი დღე და ღამე არ ვიცოდი, რას ჰქვიან ძილი. რასაკვირველია, სრულებით დამავიწყდა ჩემი თავი, სიფრთხილედ ხოლგრისა და სხვანი. ამავე დროს სამსახურისა საქმეებში მომეჭრა, რადგან ვთავაღებო თუ არა ზაფხული, ყველას მაშინ მოაგონდება ხოლმე ქალაქის გამგეობა და ბუზებზედ ეხილვის. ცალკე ხანგრძლივი უძილობა, ცალკე განუწყვეტელი მუშაობა, ცალკე სრული გაუფრთხილებლობა ხოლგრისა—ან-კი ვიღას ეცალო კობის მიმინებისათვის!

* * * 7 სექტემბერის დღითი ჩემმა შვილმა მოიხეტა, ტყვიების აღმაჭრანობდა. მე სრულებით მხარაული მივიდი სამსახურში, დაღლასაც-კი ვერა-ფერს ვატკობდი ჩემს თავს სისარბობისაგან. შევედრე საქმეებს, რეჟისულ ხოლგრისათა ქალაქების და მკ-

ყვენ, კლიტე დამეტრიათ, მაგრამ შიგ ვერა ენახათ-რა. აქედან იარაღის დუქანში სწევოდნენ და სხვა რომ ველოა მოეტყვებინათ-რა, ფანჯრის უშვის გამოდნენ დაეწყათ. ამ დროს მედუქნეს გამოძიებდნენ და აქედანაც ხელ-ცარილები წაბრუნებულნიყვენ.

* * * სოფ. მუღურგისი (გორის მახრა). წლებადღობა დღისის მოსავლმა ისე დაგვიფურცა, რომ საღაც-კი მამა-პაპის ჩაყრილი ქვევრები გვეშუალებოდა, სულ ერთიანად დახადეთ და ტბილით ავავსეთ, მაგრამ მანაც არ გვეყო ჭურჭელი. გვეგონა, ამდენის მოსავლიდან ერთს ნაწლად გავყიდდით და იმით მოვიზორებდით სახელმწიფო გარდასახად, რომელსაც წელს ზედ დაერთო მაღალის შერჩონის ფულიც, მაგრამ მუშტარი არ-საღადან გამოვიჩინა, თუმცა ორ მანეთად ვაძლიეთ კოკა ტბილი (24 ბაზრის თუნგი).

* * * დელოფის-წყარო (სიღნაღის მახრა): აქ შვიი სახალი ვარდა. 9 ოქტომბერს ამ სენით ავად გახდა დელოფის-წყაროს მკვიდრი მცხოვრებული მაქსიმე თეოდორივი და გარდაიცვალა.

* * * განსწავლა (ბორჩალოს მახრა): სოფელ ვარანკოვკაში ვარდა ბუნჯი: ამ დღეებში ავად გახდა ბუთი და ამითი სამი გარდაიცვალა.

* * * როგორც ვუწყობ, ამის წინად ტფილისის ქალაქის საბჭომ კომისია ამორჩია და ამ კომისიის მიანდო სასანიტარო-საექიმო საქმის სხვა გვარად მოწყობა და მომარტო. კვირას, 18 ოქტომბერს, ქალაქის მოურავის თავმჯდომარეობით, შეერთებულნი კრება ჰქონდა ამ კომისიას და საფინანსო კომისიის დადუღენით: დაეწყით თანამდებობა საექიმო-სასანიტარო ინსპექტორისა და მისთვის წელიწადში 2,400 მან. გადადიოს; ვიცოლით ორი სასანიტარო ექიმი და თითოს წელიწადში

მეტი მათის დამწვარ ნივთების მქონდა გასასინჯი. მეთერთმეტე საათის ნახევარზედ უწყებ ვიგბენი რაღაც უსამომავლო, თითქმის ვულახილებოდა. ვაგვიან-ვაგვიანებ ვადამიგლის მეთქი. უსამომავლობა მატულობდა. ქალაქის გამგეობაში ამ ხოლგრაინათვის ყოველთვის გვეწავდა შემთხვევისათვის კონიაკი, შამანიის ღვინო და სხვა საშუალებანი. მოვიზობო ვე კონიაკი. ჩემს ბედზედ აღარავითარი საშუალება არ აღმოჩნდა იმ დღეს. ვავგზავნე საყიდალად, მაგრამ მანამ მოიტანდნენ, მე ჩემი დამებრთოა. რადგან ნასაქმი ისეთი იყო, თითქმის რაღაც ნარიად დაფურცოლიაო, მაშინვე ვიგბენ, რომ ხოლგრა შემხვედრდა. შემომხვედნენ გარს დიდი და პატარა მზებელ მეთვის გამგეობისა. ვეგვეწვილი—ახლო ნუ მეკარებით-მეთქი, და საზინდალაც ვუხუბდი, რომ ისინი ჩემს ბეწვენას ყურს არ უღებდნენ და უფრო ახლო მოდიოდნენ ჩემთან, მეტადრე რომდ პატრესაცემი ქალაქის მოურავი თავადი ნიკოლოზ ვასილიძის ძე არღუთისცი-დოლოგარყოფი, რომელმაც არ მოისვენა, ვიდრე არ შეწყარა გამგეობის სახლში თითქმის მთელი შტატის ქალაქის ექიმებისა.

გატყბილი უნდა გითხრათ—სამინ-

1,200 მან. მიეცეს; ექიმს საქალაქო სამკურნალოსს მიეცეს ცხრაას-ცხრაასი მანეთი, აწიოდნენ 300 მან. მაგირი, ორს ექიმ-კი, რომელნიც გამწესებულნი ექნებინან ამ სამკურნალოს ხარჯებისა და ავლარის განყოფილებაში, მიეცეს თითოეული წელიწადში 1,200 მან. და დაეკისროთ, რომ ქალაქისამ ნაწილებშიც-ხოვრონ. საზოგადოდაც ექიმებს, როგორც სამკურნალოსს სამს, ისე მის განყოფილებათა ორს ექიმს, კომისიის დადგენილების თანახმად, დაკისრებულნი აქეთ მუქთად უწოდოდა ქალაქის ღირის მკვიდრს, რომელსაც მოკლიონი ექნებინან სამსახურისაგან. ამას გარდა, შეერთებულნი კრებამ გადაწყვიტა: გაუქმებულ ექმნის თანამდებობა ქალაქის მთავარ-სამკურნალოს დირექტორისა, ხოლო ექიმი ისტამანოვი-კი ისევე დატოვებულ ექმნას თავის თანამდებობაში, ღვით განსვენებულს ხელმწიფე იმპერატორის ალექსანდრე მე-II სახელმძაზრდ დაარსებულ საქალაქო დედანათა სამკურნალოს გამგედ, ძელით უწინდელივე ვამაგირი, და აგრეთვე ექ. რაზმატი ისევე იყოს ქალაქის ექიმ-დენინფექტორის თანამდებობაზეო. კომისიის დადგენილებით, ქალაქის საექიმო-სასანიტარო საქმის ინსპექტორს დაეაღებული ექვს აგრეთვე, რომ მოიწვიოს ხოლმე ქალაქის ექიმები და იმათის მინაწყოებითი შეიმუშავოს სხვა-და-სხვა პროექტი ქალაქის განსაკარგებლად სანიტარულის მხრივ და ს.

* * * „Ноб. Огос.“-ას გაუგონია, რომ ტფილისის საგუბერნიო მმართველობა გადასწყვიტა ამ სოფელში, საღაც-კი ხოლგრა ივადდუყოფა იყო, წელს ხელ-მეორედ ასხურან სახლებს საღებნიფექტოა წამლები, ისე, როგორც ქ. ტფილისში იყო.

* * * იგივე ვაზეთის სიტყვით, გუშინ 20 ოქტომბერს, განსვენებულის პოეტის ნ. ბარათაშვილის ერთი ნათესავთაგანი, თავ. კნ. რ.

ლად მეთაკილებოდა, რომ იმდენს ხალხში ისეთმა საზიზარობა სენმა შედარესხდა. მიიცი თუმცა ძრეულ დაესუტდი, მაგრამ ვახებრდითი-კი, რომ მათ ვამოგებოდნი და მთავრულ ადგილს განვთავისუფლებულიყავ ზიანისაგან. მოიტანეს კონიაკი, დაელოდ და არ დაღდა სტომაქში. მოვიტანეს ყინული და ბეჯითადაც მიყვალავს. ყინულმა გასაშტერებელი მოქმედება იქონია ჩემზედ. მთელი სახეგვარი საათი ვულავე დრო გამოვიტყვით პატარ-პატარა ნაჭერი, და მოვიხედ კიდეც, მოვლონირდი ისე, რომ ვხებდენ დგამა აღარ მიძენდებოდა. ცნობიერება არ დაეკარგვიო სრულებით. ცხლაც-კი მასხოვს ყოველი ჩემი ნაბიჯი, ყოველი სახეგარს-შემიპრეულ საათზედ ისე მოეჯინადნი, რომ შემეძლო ტანსამოსს ჩემსა და ზინდისაგან. ფიტრანამდ ჩემ თავად მივიდი და ჩავჯექი. თან წამევა ერთი თანამოხელე, რომელსაც არ დაუინებებია ჩემთვის თავი, ვიდრე მე ეს სენი სრულებით არ მოვივდებენ თავიდან. თუმცა-კი ამ მოხუცნი ბეგრი ვხებვეყ—გაფრთხილებულიყავ და გამშობებოდა. სახლში რომ მივიყვი, ისე ჩამცივდით თავიდან, ისე ჩამომხმარეყავ, ისე ვამზავებულ-გავუმზავსებულიყავ, რომ ჩემებმა ძლიეს

ერისთავი, მიღის განჯას განსვენებულის პოეტის ბარათაშვილის ნეშტის ტფილისის გადმოტანის საქმის თანამზადო.

* * * გუშინ-წინ ვახეთებში ნათქვამი იყო, რომ სომხურის თეატრის კომიტეტმა გადასწყვიტა, შედგენი წარმოდგენები აღარ გაშპართოს, რადგანც საამისოდ საჭირო ფული აღარ ვაგუტსო. ცხლა გზ. „Нобое Огос-арние“ ამბობს: მას შემდეგ, რაც კომიტეტმა თავისი გარდაწყვეტილება დასს გამოუცხადა, არტისტებმა ერთმანეთს შორის მოლაპარაკეს და დაადგინეს, რომ წარმოდგენები საამისაგანა ვუსით ვმართოთ. 19 ოქტომბერს კომიტეტის წევრთ მიუწყვიტათ არტისტები და ოქტომბრის პირველ ნახევარ თთვის ვამაგირი დაუტრებოთ. დედვიციტი-კი ვევიხით თავის ვეზიდან. ამასთან კომიტეტის სამს წერის, სახელოდ ბ-ნი ე. მაიკონოვს, კ. ეჯუზოვსა და გ. ტერ-ნიკოლოსის, განუზრახავთ შემდგენილი ვამაგირი წარმოდგენების მართვა თავის ხარჯით და თითონ იკისრონ დასის ხელმძღვანელობა. ამ აზრს არტისტები დასთანხმებინან და დღევანე კომიტეტს მხოლოდ ეს სამი კაცი შეადგენსო. მორიგი წარმოადგენა სომხურის დასის დანიშნულია ორშაბათისათვის, 26 ოქტ. წარმოდგენილი იქნება ნევერისის პიესა, ე. ალანფერდოვის მიერ ნათარგნი.

* * * 17 ოქტომბერს, ღამე, პოლიციე ერთს მძიმედ დაჭრილს კაცს წააწვდა დიდებუნი. დაჭრილი სპარსეთის ქვეშევრდომი მზენდი-ხალობიგი აღმოჩნდა. დაშავებულმა განაცხადა, ორი უცნობი კაცი დამხივდა, დამჭრეს, საათი და 100 მანეთი ფული წამართვეს და გაიქციენო. დაშავებულს სამკურნალოში ვამზავნეს და დამანაზიეთ დაექმენ.

* * * 19 ოქტომბერს ერევნის მოედანზე პეტრე ვებრის ეტლი დაეჯახა შორანის

მიცნეს. დაეწვიე განცალკევებულ ოთახში და ახლოს არავის ვიკარებდა. მაგრამ ამა რა ბოკილების თავი მქონდა, რომ დღესი და დღესთვის გზა შემეკრა—ჩემთან ნუ შემეხვალთ-მეთქი! დაეწვიე თუ არა ქვეშავებში, მაშინვე იპივარდა კრუნდგან, რომელსაც ვერ დაეწყო სტომაქიდან და შემდეგ გადავიდა ფეხების კუნთებზედ. ჩემმა დღმა და ქალაქის ფერმაზომა ბ-ნმა ვანმა დამიწყეს ვებების ზღოა, ცხელის წყლით ავსებულ ბოთლები შემომიწყეს და კრუნდგვ კვლავ იპივარდა გულის ზიანი. კიდევ მოვიდნენ ერთი განმანებულ ოთხი ქალაქის ექიმი, რომელნიც გამგეობანა ჩემთან ქალაქის მოურავს. ექიმებმა ძლივი-ძლივით დააჯერეს ჩემი სახლობა, რომ მძიმე და საშიში ავადმყოფი ვარ, რომ შესაძლოა მალე გახვალე კიდევ უტარებლობით, რომ სახლობი დატოვება შეუძლებელია და უთუოდ საავადმყოფოში უნდა ვამზავნებო. მეც აშკარად ვგრძნობდი, რომ თანდათან ვესუსტებოდი და დიდის მჯეფთობის შემდეგ როგორც იყო დავიყოლიე სახლობა, რომ მიხვდის საავადმყოფოში ვამზავნებო.

ნაშუადღევს ხუთის საათის ნახევ-

მარის მტკიცებულს ზაქარია ნუფარიძეს და ფესხა და ზურგში დაწავა. დაწვეულს საკრებულოში გააგზავნეს, დამნაშავე პასუხის გებაში მისცეს

დი კურალდება მიაქციოს ხოროს თორემ ღამისოდ ოპერტი ვერ იოპერტებს.

მდე არავითარი შესაძრევი სარგებლობა არ მოუტანია ჩვენის ქვეუნისათვის, თუმცა, მართალი უნდა ვთქვათ, ამ საზოგადოებას ეველო საშუალება ხელთ აქვს: წვერი საკმაოდ ჰყავს და მათ შორის ბევრი საქონის შეპყრობა აქვს; საზოგადოების წევრად ჩაწერის უფლება ყველა მსურველთ აქვთ მინიჭებული; საზოგადოებას ფულითაც სავსებრის შეპყრობა აქვს, და ყველა იმას ისიც უნდა დაეკმაყოფილოს, რომ საზოგადოების პრეზიდენტად ითვლება ამირ-კავკასიის უფროსი, რომელსაც, რასაკვირველია, ყველაზე მეტი შეპყრობა აქვს დაქმნაში ამ საქმეს. ვიმეორებთ, ყველა ამ მიზნისა და საზოგადოებას შეეძლო და ენაღაც შეუძლიან, დიდი სარგებლობა მოუტანოს ჩვენს ქვეყნას და ამიტომ ფრთხილ მოვლევით, რომ ამიერიდან მინც მეტი მხნეობა და ქვეყნისათვის სასარგებლო შრომისა და ზრუნვის სურვილი გამოიჩინოს...

რომის შემდეგ, რომელსაც მართლაც შეეძლო სიკიცხელ მოგსპო აღამინისათვის, ისე როგორც ტერის ტყვი მოუპაზო ხოლო. შვერლის ნაოცნებარი და სინამდვილე ცხოვრების ერთმანეთს შეხედნენ, შეფარდნენ, ასეში მოვიდნენ.

„პრესის შინაარსი გვეცოდინება. საწყალი მოხელე ობროშენკო, რომელსაც საშინლად უქრის ფული თოვის ქალიშვილის საქმოს გადასარჩენად, პოულობს მუშყამაზს (კონვერტს) შემდეგის ზღვრავრით: „ამ მუშყამაზში საშოკო ათასი მანეთიაო“. ეს მუშყამაზი მისდ მოსატყუებლად მოუზამდებოთ ნედლისკოცხა და ნედლოროსკოცხ, მოსკოვის ხუშარბეს, რომლებსაც მოსკოვის აფსები სავესეა. ეს უსინდისო და უპატრონო მანქანალობა უსაკმაობთ სავსა, სხვასმდე თავისდა გასართობლად და თითონვე, ზნეობრივს გახრწილებით სავსე, დასკინის მუშყარბებს, სერარბეს დაზარარბებს, უსაუბრო, სიწრაზის მასხარად იღვებს. აი ეს ყველაფრის დასიკოლო ქეშმარტი ბარბაროსობა, ბარბაროსობა ნახვარად განათლებულის კაცის. ობროშენკო ამ ფულის პრესის შინაარსში ჰლამის კუილდან შეიშალოს სიხარულისაგან. საბარლოს იმედი ეძლევა; ამ ფულს პატრონს დაფარებუნებ და სპონგელი კანონით ოკო ათასი მანეთი მე მერგებო! ეს ხომ ბედნიერება, ოჯახის ხსნა, შთელს საუკუნო ეს უზრუნველყოფა. სახშილი საშინლად ადელეგებულ შედის; იცინის, ჰუშრობს, საიდუმლო სახე აქვს. შინაურები აღფრთოებულნი არიან, ვერ გავიგიათ, რა დამარბული ამ კაცის, ბოლოს თავისი სიხარულს ყველას გაუზარბებს, მუშყამაზს განხნის, ექვს ფულს, მაგრამ ჯერ გაზუთის ერთ თამახს მპოულობს, მერე-მერგის... ფული არ არის. აჰ, ალბად დაუკარგავს, გავარდნია ფული. ყმაწვილი კაცი, მისის ქალიშვილის საქმოს, რომელიც და თვის იქ არის, უზრუნება, რომ შიგ მხოლოდ ეს ბართი იყო; ბართში სწვრია: „სხვის ქო-

ნებაზედ თვალი ნუ გიკვეთიაო“. მაგრამ ობროშენკოს არა სჯერა, ჰგონია, ფული იყო, მაგრამ დამიკარგავსო, და ბარბაციო მეორე ოთახში გადის. სებაოდინმა ეს სკენსა საუცხოლოდ ჩაატარა, ხნა არ აუხლებლობა, მაგრამ ისეთი სინამდვილით-კი წარმოადგინა, რომ კაცს მართალი ამაგი ეკონებოდა, თვალი ტყუილად დგოდა. გასვლის დროს კარების დროს იქით დაეცა, თუმცა პრესით არ უნდა დაეცემულიყო. ქალიშვილები უკან მიხედნენ და იძახიან: „ექვმი, ექვმიო!“ ფრად ჩამოვყვ. საზოგადოებამ ტრპის ცემა ასტება. სებაოდინი გამოვიდა და ქალი გასილიყვება და პოტოკითორთ მდლობა გადუხება. ბოლოს საზოგადოების თხოვნითვე მართამ გადუხება მდლობა.

„ანტისტიკა. მუსიკა უკრავს. თეატრის მოხელე გამოდის და აცხადებს, რომ ბნ სებაოდინის უეცარ ავადმყოფობის გამო ობროშენკოს როლს სხვა შესრულებსო...“

„საზოგადოება დალგადა, არ იცისრა. ყველასა სჯერა, რომ სებაოდინი უეცრად ავად გამხდარაო. ნანდელი დიდი გარდაცვლილა. მდლობის გარდახდის შემდეგ შევიდა თურემ მოსართავს ოთახში ტანისამოსის გამოსაცვლელად, უეცრად ორგე ხელი საყელიში იტყა და დაიხაბა: — „შემომხსენით, გამიხსენით, სული მიგუბდებოთ, და დეცა. ექვსი დაუახებს. გასინჯა და სთქვა, რომ განადევალელოაო.“

„არტისტი გარდაიცვალა! რაო მერე! A la guerre comme à la guerre! ანგარდმინ პრესა პრესა განაგრძეს კიდევ.“

„სებაოდინის მაგიერად სცენაზედ ვილაც ახალი არტისტი გამოდის რვეულით და იმის როლს ეთხოვლობს. უენაური სანახავია. დრამატოზმისრულიად გაჭრწულა. საზოგადოება იცინის, ხარხარებს, თუმცა დრამა უფრო ძლიერდება, უფრო გულსაკლავი ხდება. არტისტი ქალები და კაცები ჰლამის ტირიან და საზოგად-

ამ ხოლორობას ზოგჯერ დღემში მძ მტერი ხოლორიანი ავადმყოფი იწვა სასკურანოში. ზემოხსენებული ექიმები, გარდა დანარბერ მოვალეობათა, უფლიდნენ ამ ოცდაათს კაცს და შემეფრა ჰყავდათ მხოლოდ ერთი ახალგაზდა ფერმალი, ბნი გამწყრელიც, მოსამსახურენი ლუკა და ტრაფიმა თავის ცოლით. მეტი არავინ. ორდინატორ ექიმების ჯამაგირი (სირცხელიც-კი) სთეს ქველად თათემი ზუთ თუმანდის ვერც-კი ადის, ფერმალის ეძლევა თათემი თათმტერი მანეთი და ხუთი შაურის, ხოლო მოსამსახურებს თითო თუბანი. ესლა თქვენ ინგარიშეთ, რაოდენს კაცთ-მოკლარობას უნდა ემეშვან ამას გულში, რაოდენი ცოლავა-ზოლომე ორდინატორები ვერ-ვგვრით, ასევე მზობად დაიარებოდა საჭურნალო მდელელი მამა ვ. კარბელიშვილი, რომელიც თავისი მამობრივს გულ-მტკივნეულობით დიდს ნუგვმს აძლევდა ავადმყოფებს. ფერმალი ხომ ყოველ წაშ მზად არიან პირველსავე დაძახებაზედ შემეშობა აღმოუჩინონ ავადმყოფს. ასეთს სამკურნალოს, ასეთის დღვის წყალობას რომ ექვით უყურებენ, ეგ მხოლოდ უეცრების ბრალი ყოფილა, როგორც ბეჯითად დაგოწმული საქმის გასინჯვის შემდეგ.

რუსული ოპერები

ბოქარიო, ოპერები 3 მოქმ. მუს. ზუგუნის

ორშაბათს ბანკის თეატრში საოპერეტო დასმა წარმოადგინა სამმოქმედებიანი ოპერეტი „ბოქარიო“. მუსიკა ზუგუნის. ეს ოპერეტი გვიხატებს იმ არა სანატრელ დროს, როდესაც შვეიცარიის ისეთი საპატია ადელი არ ბქარა, როგორც ესლა უქირავს. სახსლოვან შვეიცარიის ბოქარიოს, რომელსაც, მართლაც რომ იტალიისა და თვით ვირობის წინაშეც დიდი სანახაური მითქვამის, სდევნიან თავისივე თანამემამულენი, უნდათ კარგად მიმატკვონ და ნაწურები-კი დაუწესონ, რადგან ვითომ ბოქარიო შურარცხებს აყენებს ჩვენს ოჯახს თავისის უნჯრა წიგნებითაო. გამოჩენილ შვეიცარიის დევნაში ბევრის სისულელეს ჩაიდნენ მოქალაქენი, ბევრი სასაცილო ამაგი ემართებათ და ბოლოს, ჩვეულებრივ, ყველაფერი მშვიდობით თავდება. ბოქარიო (ქანი ბოლოვისა) ირთავს ფიამეტს (ქანი ორფენს).

უნდა გამოტყდეთ, რომ ბოქარიოს ასრულება არ მოგვეწონა. ტფილისს უყუთესი ბოქარიო უნახავს. ხორა, განსაკუთრებით ქალბებისა, მწყობრად ვერ ამზობდა თავისი სთიქმელებს, თუმცა ბევრსა სცდილობდა დიდიკორი. თითო-ორილა არტისტებმა როლი არ იკოდა და ეს ხომ მიუტყებელი ცოდვა საოპერეტო არტისტთათვის. მხოლოდ ქანი ბოქარის იყო წინანდებურად გარბი. სახუმარო როლზეში თავი იჩინეს ბ-ნმა ბელიოვემა ბ-ნაიხი. ბ-ნმა ბიახი საქიბროტორო საგნების შესახებ უპაულებრება სთქვა, რომელიც დიდად მოიწონა საზოგადოებამ. ფრწვეთთეატრის ადმინისტრაციას, უფრო დი-

ვარზედ გამოვთხოვე გამოწვევებულს სახლობას, რომელსაც ვანუგვებდი, რომ ამავე საღამოს კარგად შევიქმნებო-მეთქი, და ასეც შეუბნებოდა გული. კვლავ ჩემს თავად ჩავეტქი ფიტონი-და ჩემის თანამოხელეთი წავედი საავადმყოფოში, სადაც მიიღიო ახალგაზდა ექიმმა მალოუენკამ, საწოლო ოთახშიდის ჩემ თავად მიგედა, გავიზადე ტანთსაცმელი, ჩავიცვი ავადმყოფის სამოსტო და ჩავეტქი ლოგინში. გრძნობიერება ჩინებული მქონდა. საშინლად მომინდა პაპირისის გამოწვი, მაგრამ გულის ზიდალის გამოწვივეა მიფრთხილა და აღარ მოეწვი. იმავე ოთახში იწვა ერთი დიხენ-ტრინი ავადმყოფი, რომელსაც მაშინვე გამოვტყენაურე. ჩემს დღეში არც მცოდინა ლახანდობა და ამ ხელდა-კი ყველას ველახანდობადი-ბოლოდ ჩემს თანამოხელესაც, ექიმსაც, ავადმყოფსაც, მოსამსახურესაც. ხოლორის ნიწნები ექვს საათამდე არა შემეტყუარა, ასე რომ ექიმმა არც თუ მიტრა ხოლორიანად. დიხენტრინი ავადმყოფი ძლიერ გავაშხარაურე — კაცი მადრიელი იყო, რომ იმ მარტობაში მისი ვაიციმი მიმიყვანეს, მაგრამ მისმა საყოფიერებამ დაღდაზნა არ გასტანა. ექვს საათზედ უტყვ გულს მახიდა. მაშინვე თავს წამომადგნენ ექიმი და ფე-

ნაწკვევი

(ფურნალ-გაზთუბიდავან)

6 ოქტომბერს, კავკასიის სამიშერატორა საზოგადოების კრების გათავების დროს საზოგადოების საბჭოს წევრმა ა. ა. ქალანთარმა სთქვა სხვათა შორის: „ბატონებო! მოვალეთ ვნახეს ჩემს თავს, მოგაგონოთ, რომ ჩვენ ჯერ ვიცე-პრეზიდენტურ არა გვაყავს ამორჩეული და საჭირადა, ამ საქმის შესახებ ვითქვიროთ...“

ამ საქმის თაბაზე ვაზეთი „KAB-KAZ“-ი სამარტობიანად სწვრს. „დიდა, საჭირადა იქირი შესახებ იმისა, რათა სამეურნეო საზოგადოების ვიცე-პრეზიდენტად ამორჩეული იქნას დირსეული და საქმის მტადვე ვაჯი, რადგანაც ვიცე-პრეზიდენტი თითქმის ყოველთვის პრეზიდენტის ყველას საქმესა და მოვალეობას ასრულებს ხოლომე. საზოგადოად ყველა საზოგადოება პრეზიდენტად მხოლოდ წარჩინებულსა და გავგუნიანს ვაჯის არჩევს ხოლომე, რომელიც ხშირად ვრთხას და იმავე დროს სხვა საზოგადოებათა პრეზიდენტადაც ითვლება.“

ასეთს ვაჯის ხშირად ბევრი საქმე აქვს და ვერ იტლის საზოგადოებისათვის. პრეზიდენტის მოვალეობას ხშირად ვიცე-პრეზიდენტი ასრულებს ხოლომე და ამ გვარად საზოგადოების ყველა საქმე ტვირთად აწვევა პრეზიდენტს, საბჭოს და მდივანსა. კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებას დიდი მნიშვნელობა აქვს კავკასიის მეურნეობასა და მუშყველობასათვის.“

ყველა ეს, რასაკვირველია, თვით ჭკუშმარტობება, მაგრამ, სამწუხაროდ, კავკასიის საზოგადოებას აქე-

რალი. ექიმმა მომპა ძრიელი სასამტებელი წამალი „კალომილი“. შედეგე ამივარდა საშინელი კრუნჩხვა ფეხების კუნთებისა. ჩბლილი ხორკი, სულ რკინად იქცა. ტკივილები ვისგრძნე წარმუხედნელი. იმავე ვიშ-მელოციდენდე მოსამსახურენი—ლუკა და იმის ამზანავის ცოლი, რომელითავან ეტამაძე ერთი ფეხი დამიქარა, მეორემ—მოკრე და გამალბებური მოუდუნენ მათს ზელას. დმერთმა-კი მეტი ლანე მისკეთა—მთელი ერთი საათი საკვირველის თავ-განწირვით და ვანუგვებულ მიზლის გაკვეთებულ ფეხზედ ფარჯის ნაჭრებით, მდოგვის სპირტში დასველებულვით. ეს ხეხვა უფრო ამალოგრებდა ტკივლს ხოლორისაგან მოსამსახურის კრუნჩხვისა; თითქმის სულ ვადამბრეს ტყავი, მაგრამ მე რომც ვამხევებდი, რადგან ცოლიც, მარც ხეხვას მოწყებოდა-სისლის გამობორუნება. ერთის საათის ზელამ მეტი ერთიან გააწელი კრუნჩხვა, კუნთები ისეე გაბობილა. მივისვენე, მაშინვე ფეხზედ შემომავსე ჩინებულად მოწყობილი თუნუქის ქურკელი, ცხლის წყალით აფხებული, და ტკივილები სრულიად გამიწყულდა. „კალომილის“ წყალობით ერთი ხელ კიდევ დამეშობა საქმობა და საღამოს შვიდ საათზედ სრულდებო-

მდე არავითარი შესაძრევი სარგებლობა არ მოუტანია ჩვენის ქვეუნისათვის, თუმცა, მართალი უნდა ვთქვათ, ამ საზოგადოებას ეველო საშუალება ხელთ აქვს: წვერი საკმაოდ ჰყავს და მათ შორის ბევრი საქონის შეპყრობა აქვს; საზოგადოების წევრად ჩაწერის უფლება ყველა მსურველთ აქვთ მინიჭებული; საზოგადოებას ფულითაც სავსებრის შეპყრობა აქვს, და ყველა იმას ისიც უნდა დაეკმაყოფილოს, რომ საზოგადოების პრეზიდენტად ითვლება ამირ-კავკასიის უფროსი, რომელსაც, რასაკვირველია, ყველაზე მეტი შეპყრობა აქვს დაქმნაში ამ საქმეს. ვიმეორებთ, ყველა ამ მიზნისა და საზოგადოებას შეეძლო და ენაღაც შეუძლიან, დიდი სარგებლობა მოუტანოს ჩვენს ქვეყნას და ამიტომ ფრთხილ მოვლევით, რომ ამიერიდან მინც მეტი მხნეობა და ქვეყნისათვის სასარგებლო შრომისა და ზრუნვის სურვილი გამოიჩინოს...

რუსეთი

არტისტის სავაოდინის ბარდაცვალება.

ამას წინად დღემშით ამაგი მოგვივინდა, რომ პეტერბურგს 9 ოქტომბერს მიხეილის თეატრში წარმოადგენის დროს უეცრად გარდაიცვალა სიმედიერატორ თეატრის არტისტი ა. ა. მ. სებაოდინი. ა. ს. სუგორინი, ვაზ. „Новое Время“-ს რედაქტორი, დასწრებია ამ წარმოდგენას და იო, რას სწვრს და შესანიშნავის ამბის შესახებ: „დღევანდელი წარმოდგენა ოსტროვისკის „ხუმარანისა“ მიხეილის თეატრში ტრაგიკულად დაბოლოვდა—გარდაიცვალა ერთი ჩვენი ნიჭიერი არტისტითავანი, სებაოდინი, გარდაიცვალა პრესის სახილარ ხუმ-

კარგად შევიქენი. მაგრამ რა-კი ექიმები დარწმუნდნენ, რომ ხოლორიანი ნი ვიყავი, მაშინვე იმ ოთახშიდა სხვა დაყოფილებაში გადამიყვანეს, რომ ხსენებულს დიხენტრინი ავადმყოფს არ გადასდებოდა ქირი ჩემი. ისიც მარტოვად დარჩა და მეც, რითაც ორივენი დავმშვიდდით.

იმ დღეს ჩინებულად მეძინა. მეორე დღეს მხოლოდ სისუსტეს-და ვგრძნობდი, მაგრამ ფართო ხალხის ისე ბოლოთას ვცქვდი, თითქო ბუხიცი არ აფურენია ამ კაცსო. იმავე დილით ვაზთებში წავიკოთხე ჩემი ამაგი და საშინლად მგობრდობდნენ ნათესაენი, მეგობრნი და ნაცრბანი, რომელთაც უნდა შეეტყობინა ჩემი განხორციელება. მეოთხე დღეს მან დაგბრუნდა. სტომაკის ტკივილი და ნაწლავების წვე სრულდებით არა მქონია არც ავადმყოფობის წინ და არც იმის დროს. ერთის თვისი შემდეგ შევილი მომიჩნა.“

ორიოდ სიტყვა თვით საავადმყოფოზედ და—გვეყოფა კიდევ. მე აქმომადე არა მქონია საქიროება მიშემართა საავადმყოფოსთვის, არა ცოლი-რა მისის შინაურების მოვალეობისა. საზოგადოების ყოველიც კაცი უნდა იყოს, რომელიც არა გამოეგონიარა ამ სამკურნალოზედ. თვლით ნახულის შემდეგ

გაკვირებელი დავიჩი მიხის ჩინებულები წესიერებით, მართლმადიდებელი ავადმყოფთა პატრონობით. წარმოადგინეთ, ეს ამოდენა დაწესებულება, სადაც დღემში 200 კაცზედ მეტი ავადმყოფია, ერთი ამ ხოლორისაგანის დროს ენათა უფროსის ექმის, ბ-ნს გოლობეს, მის თანამეშვეს ბ-ნს ვალდენდს და ორდინატორებს, ბ-ნი მალოუენკოს, ბარტოლდსა და სტანიშევსკის. ჩემს დროს უფროსი ექიმი ტფილისში არ იყო. მის მოვალეობას აღსრულებდა ბ-ნი ვალდენდის, რომელიც ყოველ დღე დილით და საღამოთა უეკველად დაივილიდა მთელს საავადმყოფოს და საითათად ინახულებდა ყოველს ავადმყოფს. მარ-ორჯულეე დაივლიდნენ ხოლომე ორდინატორები ვერ-ვგვრით, ასევე მზობად დაიარებოდა საჭურნალო მდელელი მამა ვ. კარბელიშვილი, რომელიც თავისი მამობრივს გულ-მტკივნეულობით დიდს ნუგვმს აძლევდა ავადმყოფებს. ფერმალი ხომ ყოველ წაშ მზად არიან პირველსავე დაძახებაზედ შემეშობა აღმოუჩინონ ავადმყოფს. ასეთს სამკურნალოს, ასეთის დღვის წყალობას რომ ექვით უყურებენ, ეგ მხოლოდ უეცრების ბრალი ყოფილა, როგორც ბეჯითად დაგოწმული საქმის გასინჯვის შემდეგ.

ამ ხოლორობას ზოგჯერ დღემში მძ მტერი ხოლორიანი ავადმყოფი იწვა სასკურანოში. ზემოხსენებული ექიმები, გარდა დანარბერ მოვალეობათა, უფლიდნენ ამ ოცდაათს კაცს და შემეფრა ჰყავდათ მხოლოდ ერთი ახალგაზდა ფერმალი, ბნი გამწყრელიც, მოსამსახურენი ლუკა და ტრაფიმა თავის ცოლით. მეტი არავინ. ორდინატორ ექიმების ჯამაგირი (სირცხელიც-კი) სთეს ქველად თათემი ზუთ თუმანდის ვერც-კი ადის, ფერმალის ეძლევა თათემი თათმტერი მანეთი და ხუთი შაურის, ხოლო მოსამსახურებს თითო თუბანი. ესლა თქვენ ინგარიშეთ, რაოდენს კაცთ-მოკლარობას უნდა ემეშვან ამას გულში, რაოდენი ცოლავა-ზოლომე ორდინატორები ვერ-ვგვრით, ასევე მზობად დაიარებოდა საჭურნალო მდელელი მამა ვ. კარბელიშვილი, რომელიც თავისი მამობრივს გულ-მტკივნეულობით დიდს ნუგვმს აძლევდა ავადმყოფებს. ფერმალი ხომ ყოველ წაშ მზად არიან პირველსავე დაძახებაზედ შემეშობა აღმოუჩინონ ავადმყოფს. ასეთს სამკურნალოს, ასეთის დღვის წყალობას რომ ექვით უყურებენ, ეგ მხოლოდ უეცრების ბრალი ყოფილა, როგორც ბეჯითად დაგოწმული საქმის გასინჯვის შემდეგ.

სტ. კოლაშვილი

დოგებს ზურგს უბრუნებენ, ცრემლები არ დაგვიანაონო. ქ-ნი ვასილივისა კრემლებს ვერა ჰპალავს. საზოგადოებას სისცენო ცრემლები ჰგონია და არა ნამდვილი. სვაბოლინის როლის განმარტობა საკუთრად დადის რვეულით და სიტყვებს ძლიერ არჩევს. საზოგადოება ძალიან კარგს გუნებზე, დისკინის ამ უცნაურს და მოულოდნელს რეპეტაციას, საზოგადოება, რომელსაც მართალი დაუმალეს, აზლად ან იმიტომ-რომ არ შეეწყებინათ, ან ფული არ დაებრუნებინათ უკან.

„საკვირველია! მე ეს, ბატონებო, დიდად მიყვირს. გვებეჭად და ვიტყვი, რომ, ჩემის აზრით, შეუძლებელია ძალიან ათამაშო არტისტი კაცი თუ ქალი, მეტადრე ქალი, რომელიც უფრო ძლიერა პერმანოს მწუხარებას, როდესაც იმათი ამხანაგნი, ათის წუთის წინა მათთან ერთად სცენაზედ შეიყვები, რომელითაც ერთად ჰქირც ბგერა უნახავთ და მხარულბეც, შეუპყრობი, სისცენო-კა არა, ნამდვილს სიკვდილს და მისი გვამი კულისებს იქით მდებარებს. ისინი ხომ ხალხნი არიან, ბატონებო, ხორციელის ადამიანის შვილები! სიკვდილი ხომ ყველას გამოგვასალმებს ამ ქვეყანას, ყველა იმით, ვინც-კი თეატრში იყო, უფროსებსაც, მათურბლებსაც, სულ, სულ ყველას. უკვდავი არაინ არის და ამიტომ ნუ თუ უნდა ვიფიქრობთ, რომ თუ დავიხსოვებთ მუშაობის დროს, სამწერლო სტოლთან, სამუშაო ოთახში, თუ სტუმრად, სულ ერთია, იქ დამწერნი, ჩვენთან მყოფნი, მოსასმახურეთ უბრძანებენ, მოგვაშორეთ ეს გვამო, —როგორც ეს-პარეზულ მოკლულ ხარს გაიტანენ ხოლმე, და შენმდე კვლავ განაგრძობენ მცირეს ნიშნ შეწყვეტილს პასას, ქალადის თამაშობას და განხილვის რომლისაზედ საგნისასაო?

„საკვირველია, დიდად საკვირველი, რომ ერთი კაცი არ გამოჩნდა თეატრში, პირდაპირ არ გამოუცხადა საზოგადოებას თეატრის ასპარეზულ უბედურის მებრძოლის გარდაცვალების ამბავი და წარმოიდგინა არ შეიჩერეს.

„არაინ გამოჩნდა. ეს კარგი არ არის, ბატონებო.

„ანტრაქტის დროს შეიტყეს სვაბოლინის გარდაცვალება და ყველას ელდად ეცა. მუსიკამ რაღაცა პოლიკს დაკრა დაიწყო, რომლის შემდეგაც ზან ვნდალიჩის, თეატრში მყოფის, პიესა უნდა წარმოიდგინათ.

„საზოგადოებამ სტვენა დაიწყო და თანდათან შემტავა კიდევ.

„მუსიკამ პოლიკის დაკრა განაგრძო.

„არ გვინდა, არ გვინდაო! შეაყენეთ, შეიჩერეთ! დაიძახა საზოგადოებამ.

„პოლიკა კვლავ ისმოდა, მაგრამ ხმას უკლო. ეტყობოდა, რომ მუსიკასაც შერცხვა და ქანაჩი სიმებს ხმას ვეღარ აღუბინებდა...

„დაიწყეს სკამების ბრახვა-ბრუბნი, ხმაურობა, სტვენა, ლიპაკი.

„პოლიკა მინც მოისმია.

„არ შეუიფლებოდა საზოგადოება პოლიკის ხმაზედ თეატრიდან გაიკრიფა და ამითი თითონვე შეიჩერებინა წარმოიდგინა.

„12 საათი იქნებოდა, რომ უსულო გვამი სვაბოლინისა ნიკოლოზის ქუჩაზედ მისვენეს, განსვენებულის სადგომში.

„იი ნამდვილი, საშინელი ტრაგედია“.

უცხოეთი

საზრუნავი. საფრანგეთის სოციალისტთა მეთაურმა გენმა ეურნალ-გაზეთების წარმომადგენლებთან ლაპარაკის დროს სხვათა შორის სთქვა, რომ ეურნალ-გაზეთების „პირდაპირი მოვალეობაა ომის წინააღმდეგად სწავრობა. მართალია, სთქვა გენმა, თითო იმ წოდებასაც-კი, რომელსაც ბურჟუაზს ევაძით, ამ ეჟამდ არა მსურს ომი, რადგანაც დარწმუნებულია, რომ ომიანობას სოციალური ცვლილება მოჰყვება, მაგრამ, თუ ვინც-ცაა საფრანგეთში ომი გამოაცხადდა, მაშინ სოციალისტები ეცდებიან, ჩვენის იქითა და აქეთა შორის ერთმანეთის მოწინააღმდეგე ჯარებს ბრძოლის დროს ორივეს შეებენ. ქვეშ დინამიტი შეუყარონო.

ინფორმაცია. ინგლისი ამ ეჟამდ ძლიერა სციდილობს ინდოეთის ჯარების შეიარაღებას. აჟამდე ინდოეთში გაუგზავნიათ 24,000 თოფი. იმედი აქვთ, რომ მომავალ აპრილამდე ინდოეთის ჯარებს 70,000 თოფს დაურიგებენ.

შეშინა და ნორვეგია. საზოგადოდ ამ ეჟამდ თითქმის ყველა სხელწიფიო ჰზრუნავს შეიარაღებისათვის და ციხეებს ამავრებს. შეიარაღება დაიწყეს შვეიცარსა და ნორვეგიაშიც, საცა აჟამდე ამ საქმისათვის ძლიერ ცოტასა ჰზრუნავდნენ. შემუშავებულია პროექტი შესახებ იმისა, რომ გამავრებული იქმნას სტოკოლმი, გოტენბორგი და ხრისტიანია. ამ ქალაქებს შუა გამართული იქნება ციხე-ბანაკი, რომელშიაც 70,000 კაცამდე უნდა დაეტოვოს თურმე.

ღანია. ფოლკეტინგის უკანასკნელ კრებას დანის სამხედრო მინისტრმა მოახსენა, რომ კონვენციის გამავრება დადგინებულია, ამასთანავე მინისტრმა მოახსენა ფოლკეტინგის კრებას: ჩემის აზრით, ფოლკეტინგის კრება საჭირო არ არის, რადგანაც ფოლკეტინგის ჯარი არ გვეყოლებს და ფოლკეტინგის ჯარის განდევნა გეგმავნაო. ეს-კი ჩვენთვის სასარგებლო არ არის, რადგანაც ომის დროს ადვილად შესაძლებელია, ჩვენი ფოლკეტინგის ჯარეულებს ხელში და ამ ფოლკეტინგის წინააღმდეგ ისარგებლოსო.

წერილი რედაქციის მიმართ

„გაგზავნით ამასთანავე კეკსს მანეთს და გთხოვთ, სამი მანეთი მაიღოთ სოფ. ქედის მომავალ სკოლის სასარგებლოდ, სოფო დახმარება სამი მანეთი გარდასცეთ ზ-ნ თ. ყორანანის. იაკობ ზედინიძე“

18 ოქტომბერი
შუშა

დეკემა

19 ოქტომბერი

მორღონი. დღეს დიდადის ხალხისა და ქალის წარმომადგენელთა თანადსწრებით, გარდახლდ იქნა პანაშვილი პოეტის კოლოცოვის სულის მოსახსენებლად. საფლავის მატული და თვით საფლავიც მართული იყო გვირგვინებითა და ყვავილებით. ჩინებულად დარი იდგა. საბჭოს კარბაზში სახლიდან წაიხილდ იქმნა კოლოცოვის რამდენიმე ლექსი.

სამამლი. ხონთქარის უფროსი მკურნალი მავრიანე-ფშა დააპატივრეს და ქალღმერთი დაუბედეს.

შტუბაბატი. განსვენებულის დელოფის ოლგა ნიკოლოზის უკანასკნელის წამების შესახებ იუწყებოან: გუშინ, ნაშუადღევს 5 საათზედ, ავადმყოფს სუნთქვა გაუძეულდა, მაჯა შეუსუსტდა და გონება დაეკარგა. ცოცხანს შემდეგ დელოფლი გარდაიცვალა. გარდაცვალებულის გვამს ოთხშაბათს საღამოს გასვენებენ შტუტგარტს. მეფე კარლი ვიურტემბერგს მიზმარდაბოდა, გზაში შეიტყო დელოფლის ოლგა ნიკოლოზის გარდაცვალების ამბავი და წამსვე ფრიდრიხსვაფენს გაემგზავრა.

შტუტგარტის ბირჟა, 16 ოქტომბ.

სახელწოდება	დღის	დღის	დღის
	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.
წით-მანიაიანი ოქრო	8 1/2	8 1/2	—
ქაშის კონკი	162	162 1/4	—
მანიაიანი გურგნლის	—	—	—
ფული	1 08	1 10	—
5/6 პარკეტის შინაგანის სქესის მომგები	—	—	236 1/4
— მორისა	—	—	216
სახელწოდება ავადმყოფი	—	—	—
ნაურბის პანესი მომგები	191	—	—
გენ. ფურცელი	—	—	—
გარანტირებული ფურცელი	—	—	—
ტყვილის პანესი	102 1/4	—	—
6 1/2	99, 187	—	—
ქუთაისის პანესი 6 1/2	102 1/4	—	—
5 1/2	99, 187	—	—
5/6 ობოლიაჯი ტყვილის ქალაქის საკრედიტო საზოგადოებისა	97 1/2	—	—

წერტლისა

ოქროსი

ЗАВОДЪ МАСЛЯНЫХЪ КРАСОКЪ А. А. ТУТАЕВА.

Кузнецкая ул., ниже Солдатского базара.

Принимаются постройки, ремонта и окраска домовъ, крышь, фасадовъ и проч. Имются въ продажѣ всевозможныя лито-типографическя масляныя и сухяя краски, кисти, масла и прочее. Ручаетса за добросовѣстное исполненіе работъ и доброкачественность матеріаловъ.

ატლო თუთაგის

სეთიანის კრასკების ქანხანს იანმუკასედ

ბვილისში:

ვიღებ ქ. ტფილისში და საქართველოს ჩინის გზის საღვრებთან ორის ვერის სიახლოვეზედ სახლების აწენებას, აგრეთვე სახლების შეკეთებას (ремонтъ) და შეღებვას (полная окраска домовъ). ყელი ფაბრიკის ფასით საზღვარ-გარეთიდან მოსულს ლიტო-ტიპოგრაფიის, ხულოქნიის და ფურტონების წასმელს ყველა ნიორ ფერის კრასკებს: ალიფს, ლაქს, გუმბრაბის, მასას, ბრონხს და ყველა ამათ მოწყობილების იარაღს.

გამზადებ ჩემს კრასკის ქანხანაში ყოველ ნიორ ზეთით გაღვნილს კრასკებს. ვიარღები ყველს, რომ ყოველი ჩემ მიერ გაყეთებული საქმე და ჩემგან ნასყიდი კრასკები იქნება უტყუარი და საქმე პირიმიანებერ ჩაბარებული.

ვაძლეე სანდო ადგილებში საქმის სიმკვიდრისათვის ერთის წლიდან სამ წლიამდე ზალოვს.

კრასკები შეიძლება დაიბარო სხვა ქვეყნებში ოცის პროცენტის ზეის გამოგზავნით, დანარჩენს ფასს გარდაიხიან დანიშნულს ადგილზედ საქონლის მიღების დროს (наложеннымъ платежомъ).

(48—41)

რუსეთის საზოგადოება ცეცხლი-საკან დაზღვევისა

კანტორა უმთავრესის სააგენტოსი კავკასიისათვის არის ტფილისში. განიხილეთ ქუჩაზედ, ნოტარის მამიკონაოვის კანტორის გვერდზედ, ყაზაროვის სახლში.

ინსპექტორი საზოგადოებისა ე. ფ. ტარანოვი. (30—8)

იოსებ ი. გოკიელოვის მალაზიაში

ქუთაისში

ისეილება მოსწავლეთა რვეულები (ტურბალები) კარგის ხარისხისა.

თითო 3 კპპ.

ასოპით 2 მ. — 50 კ.

აგრეთვე მცირე ფასებზედ მოსწავლეთა ყველა კუთვნილებანი.

(20—116—16)

ბანსხალუანი

კბილის ექიმი

ა. ი. ორბელი

სოლოლაკზედ, საკუთ. სახლებში №№ 14—16

ავადმყოფებს მიდიგებს:

ღილით 8-დან 12 საათამდე.

სალამითი 4-დან 6 საათამდე.

კვირა-უჟამ დღეებში

ღილის 8 საათიდან ნაშუადღევს 2 საათამდე. (150—125)

ხოლერა

მესტერული შიარბები

აეაგისა

ისეილება ჰა-შურა-დ ტფილისსა, ქუთაისს და სხვაგანაც, ყველგან, სადაც, ან ვისთანაც ქართული წიგნები იშოვება სასყიდლოდ. (5—4)

ახლად გამართული

წანსიონი და სასწავლებელი

ა. გ. მირზაშვილისა

იყოფება გრიბოელოვისა და კრუზენშტერნის ქუჩების კუთხეში, ბაღოვების სახლში. შევირღები მიიღებთ როგორც პანსიონერებად, ისე გარედა მოსიარულეებად. სწავლა დაიწყო 25 სექტემბრიდან. (50—14)